

Suunnitelma työvoimapalveluiden järjestämisestä

LOHJA-KARKKILAN TYÖLLISYYSALUE

Sisällys

1 Lohja-Karkkilan työllisyysalueen taustaa	2
1.1 Työllisyysalueen muodostaminen.....	2
1.2 Työvoimapalvelun rakenne.....	4
2 Suunnitelma palveluiden järjestämisestä.....	5
2.1 Taloudelliset ja henkilöstövoimavarat ja niiden kohdentuminen	5
2.1.1 Taloudelliset voimavarat.....	5
2.1.2 Henkilöstövoimavarat	5
2.2 Palvelujen tuottamista ja kohdentamista koskevat ratkaisut	6
2.2.1 Palveluiden tuottaminen	6
2.2.2 Palveluiden kohdentaminen	7
2.2.3 Yritys- ja työnantajapalvelut	10
2.3 Toimipisteiden määrä ja sijoittuminen	11
2.4 Yhteistyötahot- ja muodot.....	12
2.5 Työperäisen maahanmuuton, työvoiman ja työpaikkojen kohtaannon sekä työvoiman liikkuvuuden edistäminen	13
2.6 Varautuminen rakennemuutostilanteisiin.....	15

1 Lohja-Karkkilan työllisyysalueen taustaa

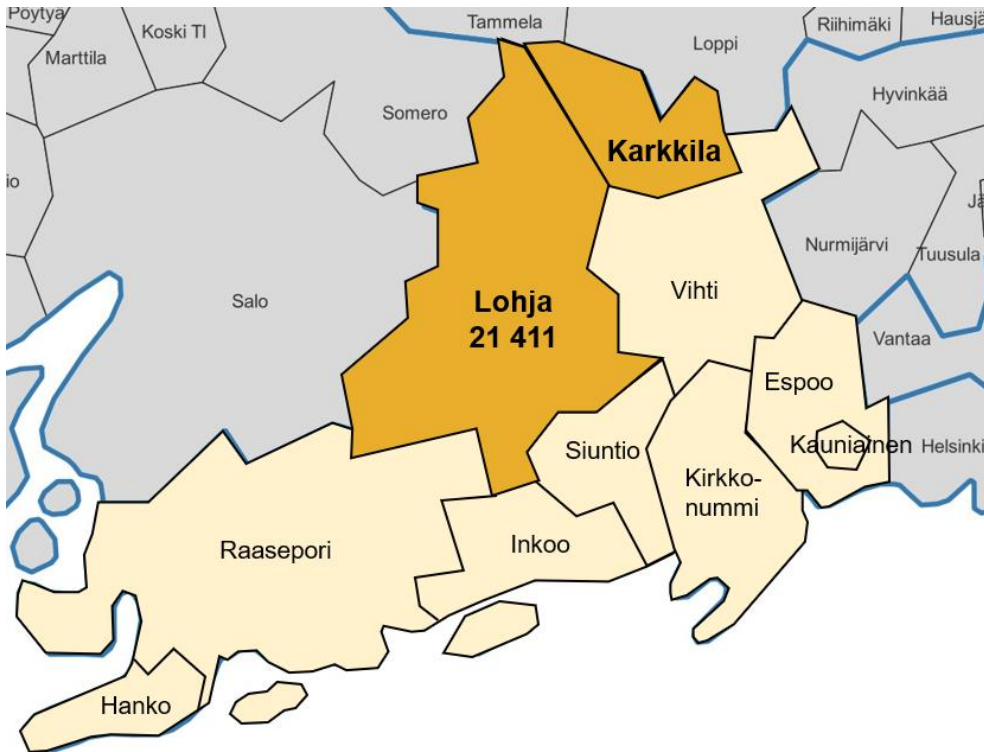
1.1 Työllisyysalueen muodostaminen

Lohjan ja Karkkilan kaupungit sijaitsevat Länsi-Uudenmaan pohjoisosassa noin 60 km päässä Helsingistä. Vaikka kaupungit eroavat kokonsa ja väestömääränsä osalta toisistaan, on niiden työllisyysrakenteessa samankaltaisuutta. Molemmista kaupungeista pendelöinti suuntautuu suurimmaksi osaksi pääkaupunkiseudulle ja toisena Vihtiin, ja molempien kaupunkien työttömyysrakenne on samankaltainen. Molemmissa kaupungeissa nähdään niin ikään tärkeänä tavoitteena luoda yhteinen ja tehokas palvelurakenne, jonka avulla päästään nopeasti ja tehokkaasti kiinni niihin asiakkaiden haasteisiin, jotka estävät nopean työllistymisen. Yhteisen työllisyysalueen muodostamiseen vaikuttivat myös kaupunkien maantieteellinen yhteys, hyvä työpaikkaomavaraisuus sekä toimiva yhteistyö.

Molemmat kaupungit ovat tarkastelleet ensin omat suuntautumsvaihtoehtonsa mm. Keski-Uudenmaan ja Länsi-Uudenmaan suuntaan ja arvioineet niitä kattavasti. Uudenmaan tilanne on työssäkäynnin näkökulmasta haastava, sillä mikään alueista ei tällä hetkellä muodosta yhtenäistä tilastollista työssäkäyntialuetta. Tällainen muodostuisi ainoastaan siinä tilanteessa, että Helsinki järjestäisi palvelut koko Uudellamaalla. Kaupungit ovat päätyneet molemmat tahoillaan siihen, että työllisyysaluetta lähdetäisiin muodostamaan Lohja-Karkkila-pohjalta. Työllisyysalueen vastuukuntana toimii Lohja, jonka työvoimapohja on 21 411 (2022). Lohjan ja Karkkilan työvoimapohja on yhteensä 25 362 (2022). Työnimenä valmistelussa on Lohja-Karkkilan työllisyysalue.

Lohjan ja Karkkilan yhteisen työllisyysalueen muodostamisen yhtenä tärkeänä periaatteena nähdään kasvokkainen asiakaspalvelu ja -ohjaus. Tästä syystä sekä Lohjalle että Karkkilaan perustetaan toimipisteet, millä varmistetaan palveluiden saavutettavuus ja ketteryys kaikille alueen työllisyyspalveluiden asiakkaille. Molempien kaupunkien erityispiirteet ja ekosysteemit otetaan palveluiden tuottamisessa huomioon. Sekä Lohjan että Karkkilan kaupungeilla strategisena tavoitteena on alueensa kasvun ja elinvoiman lisääminen, mihin vaikuttavalla työllisyysalueella on suuri merkitys.

Uudet lakisääteiset työllisyyspalvelut täydentävät kaupunkien omaa toimintaa ja liikkeelle on lähdetty positiivisin odotuksin. Työvoimapolku-uudistus tuo yhteistä synergiaa mm. yrittäjyyden edistämiseen, yritysten kasvun tukemiseen, kaavoitus- ja maakäyttöasioihin ja muihin investointeihin sekä yksityisten investointien houkutteluun ja julkisten hankintoihin liittyen. Näiden lisäksi työvoiman liikkuvuuden edistämiseen ja työvoiman houkutteluun liittyvä yhteistyö tuo etua sekä työllisyysalueen lakisääteisten palveluiden että kuntien nykyiseen toimintaan.

Kuva 1. Lohja-Karkkilan työllisyysalue Länsi-Uudenmaalla

TE-uudistuksen valmistelussa Lohja ja Karkkila lähtivät molemmat samalta kalkkiviivalta arviolta samaan aikaan keväällä 2022. Lähtötilanne oli uusi, sillä kumpikaan kaupungeista ei ole ollut mukana työllisyyden kuntakokeilussa. Lohjalla TE-uudistuksen valmistelutyötä vauhditti keväällä 2022 Kuntaliiton selvitys, jossa Lohja oli mukana kolmen esimerkkikunnan valmistautumisessa TE-uudistukseen yhdessä Kuhmon ja Naantalin kaupunkien kanssa. Esimerkkikunnat pohtivat omaa lähtötilannettaan, loivat työllisyys- ja elinvoimaekosysteemin toimijaverkoston sekä esiintyivät Kuntamarkkinoilla paneelissa keskustellen lähtötilanteestaan ja esiin nousseista kysymyksistä. Lisäksi esimerkkikuntien rahoituslaskelmia analysoitiin Kuntaliiton seutukaupunkiverkoston tapaamisissa.

Ennen tiiviin yhteistyön alkamista Karkkilan kanssa Lohja on tehnyt yhteistyönä Laurean opiskelijoiden kanssa tutkimuskyselyn Lohjan alueen työllisyyspalveluista alueen yrittäjille ja työnhakijoille. Tutkimuksessa kartoitettiin sitä, mitä lohjalaiset työnhakijat ja yrittäjät haluavat tulevaisuuden työllisyyspalveluilta. Kyselyn tulokset olivat vastaavanlaiset, johon TE-uudistus tähtää, eli tiiviiseen työnhakijoiden ja yrittäjien vuorovaikutukseen, työllisyyspalveluiden sujuvuuteen ja byrokratian vähenemiseen, ihmisläheiseen, rentoon sekä helposti lähestyttävään palveluun sekä sosiaalisen median ja sähköisen palvelun sovittamista palveluihin. Lohja-Karkkilan työllisyysalueen tavoitteena onkin luoda palvelut, joissa huomioidaan eri asiakasryhmien kohdalla oikeanlaiset palvelut.

Lohjan ja Karkkilan sekä aluksi vielä Siuntion yhteistapaamisia on ollut etenkin kevään 2023 aikana. Yhteydenpito ja materiaalien sekä tietojen jakaminen on ollut läpinäkyvää ja vilkasta niin keskenään kuin yhdyspinnoilla (muut kunnat ja hyvinvointialue). Tällä hetkellä valmistelussa on yhdistetty voimat niin yhteistoimintasopimuksen valmistelussa, järjestämissuunnitelman laatimisessa, konsultti Mikko Kesä Oy:n palveluissa kuin yhteisessä kaupunginvaltuuston iltakoulussa sekä Lohjan ja Karkkilan yhteisessä kaupunginhallitusten tapaamisessa Karkkilassa.

1.2 Työvoimapalvelun rakenne

TE24-uudistuksen eteenpäin viemiseksi Lohjan kaupungilla on perustettu projektiryhmä, jossa ovat mukana kaupunginjohtaja ja kaupungin johtoryhmä, jotka vastaavat yhdessä valmistelukokonaisuudesta ja erikseen valmisteltavasta sisällöstä. Projektiryhmässä ovat mukana Karkkilan työllisyydestä vastaavat avainhenkilöt sekä kaupunginjohtaja. Projektiryhmä on kokoontunut noin kaksi kertaa kuukaudessa, mutta valmistelun edetessä tapaamisia tiennetään.

Valmistelukokonaisuudet	Valmisteltavat sisällöt (virkavalmistelu, projektit)
Järjestämisvastuun siirron hallinta	Neuvottelut, edunvalvonta, ohjausrakenteet, työllisyysalueen strategiatyö, kuntayhteistyö, järjestämisvastuun siirron valmistelu, yhdyspinnat ja ekosysteemi sekä valtion YT:t
Hallinto	Hallinnon järjestäminen, hallintosääntö ja sopimukset
Talous	TE24 –rahoituskokonaisuus ja taloussuunnittelu; talous- ja tukipalvelut, rahoitus ja maksatus
Henkilöstö	Henkilöstö, koulutus ja valmennus, työhyvinvointi, siirtyminen ja perehtyminen; HR, YT-menettely, muutosjohtaminen, organisaatio ja tehtävänkuvat
ICT	ICT ja tiedolla johtaminen (tietojärjestelmät, infra, työvälineet, lisenssit ja arkkitehtuuri)
Hankinta	Hankinnat ja sopimukset
Viestintä	Ulkoinen ja sisäinen viestintä sekä muutosviestintä
Tila-asiat	Työskentelytilat TE24-organisaatiolle ja palvelupisteille
Henkilöasiakaspalvelut ja Yritys- ja TA-palvelut –ryhmät	Henkilö- ja työnantajapalvelujen rakenne ja -prosessit, tuotannonohjaus, palvelukanavat ja -pisteet, tilat, yhteistyö ja asiakasviestintä

Kuva 2. Projektiryhmän valmistelukokonaisuudet ja valmisteltavat sisällöt

Työllisyysalueen vastaavana yhteisenä toimielimenä tulee toimimaan Työllisyys- ja elinkeinolautakunta, johon nimetään edustus molemmista kaupungeista. Lautakunta ohjaa, vastaa ja valvoo työllisyyspalvelujen toimintaa. Lohjan ja Karkkilan kaupungit perustavat myös yhteisen viranhaltijoista koostuvan työryhmän, jonka tehtävä on muun muassa käsitellä TE-lautakuntaan menevät esitykset.

TE24-uudistukselle on asetettu yhteinen aikataulu, jonka puitteissa valmistelua on tähän mennessä tehty ja jonka ohjaamana sitä tullaan jatkamaan.

2 Suunnitelma palveluiden järjestämisestä

2.1 Taloudelliset ja henkilöstövoimavarat ja niiden kohdentuminen

2.1.1 Taloudelliset voimavarat

Sopijakunnat turvaavat lakisääteisille työllisyyspalveluille riittävän rahoituksen yhdenvertaisella tavalla kuntalain 8 §:n 3 momentin mukaisesti. Vuosittain laadittavassa työllisyyspalveluiden järjestämissuunnitelmissa arvioidaan riittävän rahoituksen tarve lakisääteisten tehtävien ja velvoitteiden osalta. Arvio perustuu työnantajien ja työmarkkinoiden ennakoitaviin tarpeisiin sekä työvoimapolkujen asiakkaiden yksilöllisiin palveluiden tarpeisiin. Rahoituksen mitoituksessa ja talousarvion laadinnassa otetaan huomioon myös sopijakuntien taloudellinen tilanne sekä työllisyysalueen yhteinen tavoitteenasettelu.

Budjetoinnin lähtökohtana ja raamina ensimmäisten kolmen toimeenpanovuoden aikana on kuntien saama yhteenlaskettu valtionosuuslisäys. Tämän hetken arvion perusteella lisäys on noin 5 900 000 euroa, jota tullaan käyttämään tarkemman budjetoinnin perustana seuraavasti:

- Henkilöstö- ja toimintamenot 40 %
- Tuet ja avustukset 20 %
- Palvelutuotanto 30 %, joka sisältää
 - o Oman palvelutuotannon menot
 - o Koulutuksen ja valmennusten ostopalvelut
- Muut kustannukset 10 %

2.1.2 Henkilöstövoimavarat

Järjestämislain mukaisia lakisääteisiä TE-palveluita hoitaa pääosin valtiolta siirtyvä henkilöstö. Valtiolta siirtyvä henkilöstö siirtyy liikkeenluovutuksella 1.1.2025 alkaen Lohjan kaupungin palvelukseen. Lohjan kaupunki perustaa viranomaistehtäviä varten tarvittavat virat sekä ottaa työsuhteisen henkilöstön vastaaviin työsuhteisiin. Työ- ja elinkeinoministeriön kuntien tietopaketin mukaan ELY-keskuksesta siirtyvä laskennallinen henkilöstötyövuosimäärä olisi Lohjalle 32,4 htv ja Karkkilaan 6,51 htv eli yhteensä Lohja-Karkkilan työllisyysalueelle siirtyisi 38,91 henkilötyövuotta. Siirtyvät henkilöstövoimavarat tarkentuvat valtakunnallisen valmistelun edetessä.

Sekä Lohjan että Karkkilan kaupunkien palveluksessa työskentelee tällä hetkellä henkilöitä työllisyys-, elinkeino- ja kotoutumispalveluissa. Kaupungeilla on paljon omia kuntaa velvoittavia palveluja, jotka jatkuvat kunnissa nykyisen kaltaisena toimintana. Kunnan oma toiminta ja siellä oleva asiantuntijuus täydentää työllisyysalueen lakisääteisten työllisyyspalveluiden toteuttamista ja vaikuttavuutta. Työllisyysalueen valmistelun edetessä tullaan tarkemmin tarkastelemaan kaupunkien omia resursseja ja niiden oikeanlaista hyödyntämistä tulevaisuudessa. Tavoitteena henkilöstövoimavarojen kohdentamisessa on se, että siirtyvä henkilöstö sijoittuu saumattomaksi osaksi kaupunkien elinvoimapolkujen palveluja.

Valtiolta siirtyvä henkilöstö sijoittuu järjestämisvastuun siirtyessä Lohjan kaupungin palvelukseen. Mahdollisesta toimivallan siirrosta tai jakamista kaupunkien välille päättää perustettava työllisyyslautakunta.

Valtiolta siirtyvän henkilöstön työpanos kohdentuu karkeasti seuraavan jaottelun mukaan:

- A. Henkilöasiakkaan palveluihin 70 %
- B. Työnantaja- ja yrityspalvelut 15 %
- C. Palvelutuotanto 15 %

2.2 Palvelujen tuottamista ja kohdentamista koskevat ratkaisut

2.2.1 Palveluiden tuottaminen

Lohja-Karkkilan työllisyysalue tuottaa suuren osan siirtyvistä työvoimapalveluista itse. Tarkempi erittely itse tuotettaviin ja ostopalveluihin tulee selkeytymään valmistelun edetessä. Lohja-Karkkilan työllisyysalueen tavoitteena on muodostaa tehokas ja ketterä palvelukokonaisuus, jossa otetaan huomioon alueen omat erityistarpeet ja koko työllisyysalueen asiakkaita hyödyttävät palvelut itse tuotettuina tai ostopalveluina.

Henkilöasiakkaan palvelut tulevat olemaan tasapuolisesti saatavilla molemmissa kunnissa kasvokkaisena palveluna. Henkilöasiakkaan palveluista työllisyysalue hoitaa itse työnhakijan lakisääteisen palveluprosessin (POMA), työ- ja koulutuskokeilut, kuntouttavan työtoiminnan lausunnot, omaehtoisen opiskelun ratkaisut, kulukorvaukset, palkkatukipuollot ja viranomaispäätösten ja -lausuntojen teon. Työllisyysalueen oma henkilöstö hoitaa myös aktivointisuunnitelmien laadinnan ja monialaisen yhteispalvelun yhteistyön, kotoutumispalvelut, työllistämismallit, muutosturvan asiakastyön, työnhakijoiden Eures-palvelun ja työkykykoordinaattorin palvelut. Työllisyysalueen valmistelun edetessä selvitetään myös sitä, voisiko työllisyysalue itse tuottaa osan valmennuspalveluista ja ammatinvalinta- ja uraohjauksesta sekä mitä palveluja tuotetaan ostopalveluina. Tarkemmin näitä palveluja voidaan suunnitella, kun tiedetään, minkälaista osaamista siirtyy valtiolta kunnille.

Työnantaja- ja yrityspalveluista työllisyysalue tuottaa itse aloittavan yrittäjän palvelut, työnantaja- ja yrityskäynnit, työpaikkailmoitusten käsittelyn, vuorotteluvapaat, kansainvälisen rekrytoinnin, ehdokashaut, esittelyt ja ehdokasasettelun, työtarjouksien tekemisen ja rekrytointitilaisuuksien järjestämisen. Työllisyysalueen oma henkilöstö hoitaa tämänhetkisen suunnittelun mukaan myös palkkatukipäätökset, työolosuhteiden järjestelytuen päätökset, työkokeilut ja muutosturvatehtävät.

Työllisyysalueella hankittavia palveluita tulevat olemaan koulutukset. Työvoima-, kotoutumis- ja yhteishankintakoulutusten (RekryKoulutus, TäsmäKoulutus, MuutosKoulutus) osalta Lohja-Karkkilan työllisyysalue on kiinnostunut selvittämään yliaalueellisia yhteistyömahdollisuuksia muiden lähialueille muodostuvien työllisyysalueiden kanssa. Lohja-Karkkilan työllisyysalue on aloittanut keskustelut yhteistyöstä Kirkkonummen, Siuntion ja Vihdin sekä Raaseporin, Hangon ja Inoon muodostamien työllisyysalueiden kanssa. Tarkempia koulutusten tuottamista koskevia ratkaisuja ei kuitenkaan ole mahdollista tehdä, sillä työllisyysalueiden muodostuminen on vielä kesken. Lohja-Karkkilan työllisyysalue on kiinnostunut pohtimaan työllisyysalueiden keskinäistä yhteistyötä laajasti ja selvittämään palvelujen järjestämistä yhteistyössä myös muiden palveluiden osalta.

Valmennuspalvelut, ammatinvalinta- ja uraohjauspalvelut sekä asiantuntija-arvioinnit tuotetaan pääasiassa ostopalveluna. Ylialueellinen palvelujen tuottaminen yhdessä muiden työllisyysalueiden kanssa voi koulutusten tavoin myös valmennus-, ohjaus- ja arviointipalvelujen kohdalla olla mahdollista, mutta samalla Lohja-Karkkilan työllisyysalueella halutaan kohdentaa ostopalvelut nimenomaan työllisyysalueen omiin tarpeisiin. Alueen perusteella luontevia yhteistyökumppaneita voisivat olla muut Länsi-Uudenmaan kunnat ja niiden muodostamat työllisyysalueet.

2.2.2 Palveluiden kohdentaminen

Seuraavissa alakohdissa kuvataan pääpiirteittäin sitä, miten eri henkilöasiakaskohderyhmät tullaan huomioimaan palveluiden tuottamisessa. Omiksi ryhmikseen on nostettu haavoittuvat kohderyhmät eli nuoret, maahanmuuttajat ja kotoutujat, pitkään työttömänä olleet sekä Lohja-Karkkilan työllisyysalueen tarpeista nousevat ammattikouluttamattomat ja yli 55-vuotiaat työnhakijat.

NUORET

Lohjalla ja Karkkilassa alle 25-vuotiaita työttömiä 2022 oli keskimäärin noin 250 henkilöä. Työttömien ja palveluissa olevien osuus ikäryhmästä on Karkkilassa vuoden 2022 keskiarvon mukaan 12 % ja Lohjalla 10 %. Nuorten ilman ammatillista koulutusta olevien osuus ikäryhmänsä työttömistä on noin 30 %. Nuoruus on yhteiskunnallisen osallisuuden kannalta tärkeää aikaa, ja myös työllistymisessä itselleen sopivan urapolun löytyminen nuoruudessa auttaa integroitumaan työmarkkinoille kestävästi. Nuoriin panostetaan kummankin kaupungin toiminnassa jo tällä hetkellä monilla tavoin, ja niinpä järjestämislain mukaiset nuorten työllisyyspalvelut tullaan nivomaan kunnissa jo nyt toimiviin nuorten palveluiden verkostoihin. Nuorille tarjotaan järjestämislain mukaisten palvelujen lisäksi monialaista palvelua yhteistyössä sote-palveluiden, oppilaitosten ja Kelan kuntoutuspalveluiden kanssa.

Tällä hetkellä Lohjalla toimii vankalla pohjalla Ohjaamo, jossa työskentelee yksi TE-asiantuntija. Tämä Ohjaamo-työhön varattu resurssi tullaan säilyttämään uudella työllisyysalueella. Ohjaamon toimintaperiaatteita tullaan laajentamaan myös Karkkilaan ja miettimään, miten siirtyvät TE-palvelut nivoutuvat osaksi muuta palvelurakennetta myös monialaista tukea tarvitsevien nuorten osalta. Ohjaamon lisäksi muita keskeisiä nuorten työllistymiseen liittyviä toimijoita ovat Lohjalla Nuorisotyöpaja Tuuma ja Karkkilassa Ruukinpaja. Näissä nuorille on tarjottu järjestämislain säätelemiin palveluihin kuuluvaa kuntouttavaa työtoimintaa, työkokeiluja ja palkkatukityötä sekä oppisopimuskoulutusta. Yhteistyö näiden toimijoiden kanssa jatkuu ja nuorilla säilyy mahdollisuus palveluihin heidän palvelutarpeidensa mukaan.

Alle 25-vuotiaille ammattikouluttamattomille työnhakijoille on työttömyysturvalaissa säädetty koulutukseen hakemisvelvollisuudesta. Tämän vuoksi nuorten työllisyyspalvelut ja erityisesti työttömyysturvalausuntojen antaminen vaativat erityistä osaamista. Työllisyysalueen palveluissa keskitetään nuoret työnhakija-asiakkaat omille asiantuntijoilleen, millä turvataan nuoren palvelun laatu ja nuoren tarve otetaan kokonaisvaltaisesti huomioon. Nuorten keskittäminen tietyille asiantuntijoille helpottaa myös verkostoyhteistyötä, sillä silloin nuorten asiantuntijat voidaan kutsua helposti mukaan nuorille suunnattujen palvelujen verkostoon.

MAAHANMUUTTAJAT JA KOTOUTUJAT

Vieraskielisen väestön määrä kasvaa molemmissa kunnissa. Vieraskielisiä on (2022) Lohjalla 5,6 % ja Karkkilassa 7,6 % väestöstä. Määrän kasvua selittää kiintiöpakolaisten vastaanotto ja työperäinen maahanmuutto ja viimeisen vuoden aikana ukrainalaisten kuntapaikoille siirtyminen. Varsinkin Karkkilassa on pitkät perinteet työperäisestä maahanmuutosta, sillä siellä on jo pitkään jouduttu etsimään työvoimaa maan rajojen ulkopuolelta esimerkiksi metalliteollisuuden tarpeisiin. Työperäisen maahanmuuton odotetaan lisääntyvän tulevaisuudessa. On selvää, että maahanmuuttajien asettautuminen ja yhteiskuntaan integroitumien vaatii myös erityisiä maahanmuuttajille suunnattuja palveluja, mutta kuitenkin niin, ettei heitä palveluissa vahvasti eritettäisi muusta väestöstä. Ulkomaalaisten työttömien osuus työttömistä työhakijoista (2022 keskiarvo) Karkkilassa on n. 10 % ja Lohjalla n. 9 %. Kotouttamispalveluissa tulee ottaa työllistymisen näkökulma huomioon jo paljon aikaisemmassa vaiheessa ja vahvistaa myös työelämän ulkopuolella olevien työllistymistavoitetta.

Lohjalla ja Karkkilassa kaupungin kotopalvelut linkittyvät TE-palveluihin ja sijoittuvat samoihin tiloihin. Tällä hetkellä molempien kaupunkien kototyön resurssi on 2 htv, ja kunnille siirtyvää TE-palvelujen resurssia kohdennetaan työhön näiden lisäksi tarpeellinen määrä. Maahanmuuttajien määrä voi myös äkillisesti lisääntyä, joten resurssia ollaan valmiita lisäämään ja kohdentamaan tarpeen mukaan niin, että asiakkaiden palveluihin ei tule viivettä tai katkoja. Maahanmuuttajien kielen oppimiseen tullaan kehittämään uusia malleja yhteistyössä koulutusten tarjoajien, hankkeiden ja järjestöjen kanssa. Työssä olevien kielen oppimisen edistäminen esimerkiksi työpäivän aikana tai osana osaamisen kehittämistä mahdollistaa myös työurien etenemisen ja paremman integroitumisen suomalaiseen työelämään. TE-palveluiden lakisääteiset tehtävät, kuten palvelutarpeen arviointi, alkukartoitus, kotoutumis- ja työllistymissuunnitelma ja matalankynnyksen neuvonta ja ohjaus on tarkoituksenmukaista tehdä molemmissa toimipisteissä lähellä asiakasta. Asiantuntija-arviointien, koulutusten, monikielisen yhteiskuntaorientaation ja valmennuspalveluiden hankinnoissa tehdään yhteistyötä muiden Uudenmaan työllisyysalueiden kanssa. Kansainvälisten rekrytointien edistäminen yritysten, Work in Finlandin, Euresin ja rekrytointiyriytysten kanssa lisää kaupunkien elinvoimaa ja lievittää kohtaanto-ongelmaa.

Varsinkin alkuvaiheessa monen kotoutujan palveluissa sosiaali- ja terveyspalvelut ovat tarpeellista yhdistää TE-palveluihin ja kunnan kotoutumispalveluihin. Siksi maahanmuuttajapalveluissa on jatkettu tiivistä yhteistyötä hyvinvointialueen aikuissosiaalityön ja alueella maahanmuuttajatyössä yhteistyötä tekevien tahojen kanssa hyvinvointialueen aloitettua 1.1.2023. Monialainen palvelu (TYP) työllistymisen vaiheessa oleville mahdollistaa erilaisten palvelujen yhteensovittamisen ja maahanmuuttaja-asiakkaiden palveluiden katkeamattomuuden. Koulutettujen ja korkeasti koulutettujen maahanmuuttajien osaamisen ja ammattitaidon tunnistaminen ja tunnustaminen osaamisen kehittämisen suunnitelmissa huomioitava ja työllistymistä osaamisen tason mukaisiin tehtäviin edistettävä.

PITKÄAIKAISTYÖTTÖMÄT

Pitkäaikaistyöttömällä tarkoitetaan TE-palveluissa yleensä yli vuoden työttömänä ollutta henkilöä. Pitkäaikaistyöttömiä kaikista työnhakijoista Karkkilassa oli 17 % ja Lohjalla 20 % (7/2023). Työttömyyden pitkittymisen syyt ovat hyvin moninaisia. Toisaalta hyvä ansiosidonnaisen taso helposti pitkittää työllistymistä lähemmäs kahteen vuoteen ja eläkeputkessa olevat ikääntyneet

työttömät työllistyvät kuntien velvoitetyön kautta useampaan otteeseen eikä nykyjärjestelmä kannusta välissä hakemaan pysyvämpää työtä. Työttömyyden pitkittymisen syinä voi olla myös esimerkiksi ylivelkaantuminen, terveydelliset haasteet, päihde- ja mielenterveysongelmat, työn vastaanottamisen kannusteet tai niiden puuttuminen, haasteet työn ja perhetilanteen yhdistämisessä tai motivaatiossa. Koska pidempään työttömänä olleiden työttömyyden syyt ovat hyvin moninaiset, ei heitä voi niputtaa palveluiden tarpeessa yhteen ryhmään. Tärkeätä on ehkäistä työttömyyden pitkittymistä alkavan työttömyyden palveluilla (POMA), mutta pidempään työttömänä olleen palvelutarvetta on selvitettävä kasvokkain lähipalveluna ja yhdistettävä palveluissa hyvinvointialueen, koulutuksen järjestäjien ja Kelan palveluita. Pitkäaikaistyöttömissä on niin koulutettuja kuin kouluttamattomiakin, joten osaamisenkehittämisen tarpeet ovat myös erilaiset. Koulutus- ja valmennuspalveluiden hyödyntäminen, erilaiset koulutusmuodot ja tavat lisätä osaamista, päivittää koulutusta tai saada osaaminen näkyväksi helpottavat työttömän työelämään pääsemistä ja siellä pysymistä.

Työllisyyden näkökulmasta hyvinvointialueella järjestetään työllistymistä edistävää sosiaalipalvelua ja työllistämistä edistyviä terveyspalveluita. Työllistämisen kannalta keskeisiä sosiaalipalveluita ovat aikuissosiaalityö, nuorten sosiaalityö, sosiaalihuoltolain mukainen vammaisten työllistymistä edistävä toiminta ja työtoiminta sekä kehitysvammalain mukainen työtoiminta, kuntouttava työtoiminta sekä työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu. TE-palvelut ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen sosiaalityö ovat tehneet jo nyt yhteistyötä (esim. aktivointisuunnitelmat, TYP-työ) ja tätä yhteistyötä on tarkoitus jatkaa ja kehittää työllisyysalueella. Yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa on varmistettava, että työttömien terveystarkastukset toimivat ja työkyvyn arvioinnin palveluita kehitetään vaikuttavampaan suuntaan. Eläkeselvittelyä ja Kelan ammatillisen kuntoutuksen palvelujen hyödyntämistä työttömän palveluissa on tehostettava ja näillä siirtymistä oikean etuuden piiriin (eläke, sairauspäiväraha, kuntoutustuki). Työttömän työhakijan työmarkkinoille siirtymistä on myös pitkään työttömänä olevien kohdalla tehostettava ja edellytyksiä työllistymiseen on parannettava kuntoutuksen, koulutuksen, terveydenhuollon palvelujen, velkaneuvonnan ja motivaation lisäämisen keinoin.

AMMATTIKOULUTTAMATTOMAT

TEM:n kuntien tietopakettien tilastojen mukaan Lohjan ja Karkkilan työttömistä työnhakijoista noin kolmasosa (Lohja 29 % ja Karkkila 30 %) on suorittanut pelkän perusasteen koulutuksen. Tilaston mukaan alueen työttömistä reilu viidesosa (Lohja 26 % ja Karkkila 21 %) kuuluu ns. X-ammatteluihin eli heitä ei TE-hallinnossa ole määritelty minkään tietyn ammattialan työvoimaksi. Työttömistä merkittävältä osalta puuttuu siis ammatillista osaamista ja/tai ammatillinen koulutus, minkä vuoksi Lohja-Karkkilan työllisyysalueella tullaan panostamaan työnhakijoiden ammatillisen osaamisen lisäämiseen. Ammatillisen koulutuksen ja osaamisen puute yhdistyy usein pitkittyvään työttömyyteen, joten ammattikouluttamattomiin työnhakijoihin panostamalla voidaan vaikuttaa pitkäaikaistyöttömyyteen sekä sitä ennaltaehkäisten että ratkaisten.

Työelämän tarpeisiin kokotutkinnon suorittamiseen tähtäävä tutkintorakenteinen koulutus ei välttämättä aina ole tarkoituksenmukaisin ratkaisu ja niinpä ammatillisen osaamisen lisäämisessä otetaan tutkintotavoitteisen koulutuksen lisäksi mukaan myös lyhytkestoisemmat, joustavammat ja räätälöidymmät koulutusratkaisut. Työvoimakoulutusten lisäksi ammattikouluttamattomille työnhakija-asiakkaille kerrotaan oppisopimusopiskelusta ja tarjotaan tukea työelämälähtöisten opiskeluratkaisujen etsimiseen.

Ammattikouluttamattomien työnhakijoiden työllistämässä Lohja-Karkkilan työllisyysalue tekee tiivistä yhteistyötä yhtäältä oppilaitoksien ja koulutuksen järjestäjien ja toisaalta yrittäjien ja työnantajien kanssa. Oppilaitoksista alueella toimii Koulutuskuntayhtymä Luksia, jonka jäsenkuntia sekä Lohjan että Karkkilan kaupungit ovat ja jonka kanssa on ollut toimivaa yhteistyötä. Koulutusten hankinnassa huomioidaan eri oppilaitokset ja koulutuksen järjestäjät monipuolisesti.

Ammattikouluttamattomien työnhakijoiden työllistämässä ja osaamisen kehittämässä tullaan tekemään yhteistyötä työnantaja- ja yrityspalvelujen ja sitä kautta paikallisten yritysten kanssa. Työvoimaa tarvitsevat yritykset voisivat aikaisempaa joustavammin olla yhteydessä työllisyysalueen työnantaja- ja yrityspalveluihin, jossa mietitään yhdessä yhteishankintakoulutusten mahdollisuuksia. Esimerkkejä tällaisista yritysten tarpeista nousevista koulutuksista löytyy nyt jo Karkkilasta, jossa kaupungin työllisyyspalvelut ovat olleet mukana järjestämässä sote- ja metallialan työvoimakoulutuksia, joissa osa koulutuksista on suoritettu oppisopimuksena/työpaikalla. Uudella työllisyysalueella tällaista koulutusten paikallista räätälöintiä on tarkoitus jatkaa.

+55-VUOTIAAT

Lohja-Karkkila työllisyyspalvelun mallissa työllistämisen kärki on etenkin Lohjalla yli 55-vuotiaiden pitkäaikaistyöttömien työllistämässä. Lohja on Länsi-Uudenmaan ikääntyvin kunta ja yli 55-vuotiaita työttömiä työnhakijoita on sekä Lohjalla että Karkkilassa lähes kolmannes (31 %) kaikista työttömistä. Yli 55-vuotiaiden työttömyys näyttää vielä muita ikäluokkia korkeampana yleisestä työttömyyden laskusta huolimatta ja korostuu pitkäaikaistyöttömien osuudessa. Alueella on kova pula tekijöistä, mutta jostain syystä kokeneet työnhakijat ja työpaikat eivät kohtaa. Syitä siihen voi olla monia. Yhtenä syynä voi olla se, ettei +55-vuotiaat näy riittävästi hakijoina työmarkkinoilla, on paljon osaamista, joka ei kohdennu enää suoraan työmarkkinoiden osaamisvaatimukseen tai syynä voi olla ikään liittyvät asenteet, niin työnhakijalla kuin työnantajalla. Lisäksi ikääntyvien työttömien työnhakutaidot ovat usein heikot ja näin ollen he tarvitsevat neuvontaa ja valmennusta siihen.

Yli 55-vuotiaiden työllistymistä edistetään kohdennettujen ja tehostettujen TE-palvelujen ja Kelan kuntoutuspalveluiden ja oppilaitosten osaamisen palveluiden avulla. Myös yhteistyö hyvinvointialueen kanssa työ- ja toimintakyvyn selvittämiseksi ja työssä jatkamisen ja jaksamisen tukemiseksi tai oikeammalle etuudelle siirtymisen tukemiseksi on tärkeää. 55 vuotta täyttäneiden asiakkaiden palvelussa huomioidaan myös vuoden 2023 käynnistynyt yli 55-vuotiaiden muutosturva. Lohjan kaupunki toteuttaa yhdessä Länsi-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä Luksian ja Vihdin kunnan kanssa ESR+-rahoitteista Navigaattori-yhteiskehittämishanketta. Navigaattori-hankkeessa kokeillaan ja kehitetään työllistämisen toimintamalleja ja yhtenä hankkeen painopisteenä Lohjalla ovat 55-vuotta täyttäneet työnhakijat. Näitä hankkeessa kehitettyjä hyviä käytäntöjä tullaan hyödyntämään Lohja-Karkkilan työllisyysalueen palvelusuunnittelussa.

2.2.3 Yritys- ja työnantajapalvelut

Järjestämislakiin kuuluvat työnantajapalvelut on tarkoitus järjestää lähtökohtaisesti valtiolta kuntiin siirtyvien resurssien puitteissa. Lohjan kaupungilla toimivat kaupungin omat yrityspalvelut, ja Karkkilassa kunnalle kuuluvia yrittäjien palveluja on kaupungin rinnalla toteuttanut Keski-Uudenmaan kehittämiskeskus Oy Keuke. Siirtyvät TE-palvelut nivotaan tiiviisti yhteen näiden palveluiden kanssa. Työllisyysalueella on jo nyt ollut tavoitteena yritysten osaavan työvoiman saatavuuden varmistaminen, ja tämä tavoite koskee myös siirtyviä TE-palveluja. Yritysten kanssa tehtävä ennakointi työntekijätarpeesta ja esimerkiksi eläköityvien työntekijöiden korvaaminen

uusilla on huomioitava koulutushankintojen suunnittelussa ja vaatii jatkuvaa vuoropuhelua yritysten ja työnantajien kanssa.

Työllisyysalueella on tunnistettu seuraavat yhteistyöpinnat ja -tarpeet valtion toimijoiden kanssa:

- Työ- ja elinkeinoministeriö: Vastuu työvoimapalveluiden järjestämisen ohjaus valtakunnan tasolla.
- KEHA-keskus: hoitaa työvoimapalveluiden kansallisen tason palvelu- ja yleishallintotehtäviä sekä tarjoaa työvoimaviranomaisille eräitä keskitettyjä tukipalveluita.
- TE-palveluiden valtakunnallinen asiakaspalvelukeskus: tuottaa keskitetysti työvoimapalveluiden kansallisen tason tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluita.
- Uudenmaan ELY-keskus: ELY-keskuksilla on työllisyydenhoitoon ja kotoutumisen edistämiseen liittyviä alueellisia tehtäviä esim. yhteistyön koordinoituntehtäviä sekä äkillisiin rakennemuutoksiin liittyviä koordinoituntehtäviä. ELY-keskuksen kanssa järjestetään säännöllisiä yhteistyö- ja seurantakeskusteluja.

Lohja-Karkkilan työllisyysalueella työnantajapalveluita järjestetään molemmissa toimipisteissä tarpeen mukaan. Palvelupisteissä voidaan järjestää erilaisia tapahtumia ja infoja, jotka kokoavat sekä työnantajia että työnhakijoita yhteen. Fyysisten palveluiden ohella panostetaan puhelimitse ja videoyhteydellä saataviin etäpalveluihin sekä asiakkaan omatoimisesti käytettäviin verkkopalveluihin. Työnantajia kontaktoidaan ja tavataan aktiivisesti myös yritysten toimitiloissa kasvokkain.

2.3 Toimipisteiden määrä ja sijoittuminen

Lohja-Karkkilan työllisyysalueelle tullaan perustamaan kaksi toimipistettä, joista toinen sijoittuu Lohjalle ja toinen Karkkilaan. Karkkilan toimipisteellä tullaan hoitamaan pääasiassa henkilöasiakaspalvelun tehtäviä, kun taas Lohjan toimipisteelle keskittyvät henkilöasiakaspalvelun lisäksi koko työllisyysalueen yhteiset tehtävät. Myös yritys- ja työnantajapalvelujen työntekijät tulevat todennäköisesti sijoittumaan pääasiallisesti Lohjan toimipisteeseen, mutta jalkautuvat tarvittaessa myös Karkkilaan. Kummassakin kunnassa olevat toimipisteet tekevät tiivistä yhteistyötä ja esimerkiksi sijaisjärjestelyjä voidaan miettiä toimipisteiden välille.

Uudenmaan TE-toimistolla on Lohjan ja Karkkilan kaupunkien alueella tällä hetkellä yksi toimipaikka, joka sijaitsee Lohjan keskustassa Lohjan Yritystalossa (Nummentie 12–14, 2.krs). Tämän hetken tiedolla tilan vuokrasopimusta ei tulla siirtämään valtiolta työllisyysalueelle, vaan työllisyysalueen tila-asiaa tullaan harkitsemaan osana Lohjan kaupungin laajempaa tilasuunnittelua. Uutta tarkoituksenmukaista toimitilaa voidaan kartoittaa vielä vuoden 2024 aikana. Karkkilan toimipistettä on alustavasti suunniteltu Karkkilan kaupungintalolle, mutta myös sen osalta suunnitelmat ovat vielä alustavia. Toimipiste on kummassakin kaupungissa tarkoitus sijoittaa muun elinvoiman, työllisyyden ja kotouttamisen palvelujen yhteyteen.

Toimitiloja koskevia päätöksiä tulee selventämään myös tieto siitä, kuinka monta henkilöä muodostuvalle työllisyysalueelle on valtiolta siirtymässä. Tilakysymyksissä tullaan huomioimaan myös kaupunkien elinvoiman henkilöstö, ja tavoitteena toimipisteiden suunnittelussa onkin, että siirtyvät työvoimapalvelut istuisivat myös tilan osalta osaksi kaupunkien laajempaa elinvoimarakennetta.

Työllisyysalueen asukkaat voivat asioida joustavasti joko Lohjan tai Karkkilan toimipisteissä. Molemmissa toimipisteissä tulee toimimaan ainakin osan viikosta aulapalvelu, joka tarjoaa

asiakkaille neuvontaa ja asiointiapua. Toimipisteen asiakasaikavaraukset tullaan keskittämään pisteen aukioloaikoihin. Asiakkaat voivat myös tarvittaessa asioida puhelimitse, etäyhteydellä tai sähköisen asioinnin kautta, silloin kun asiointi ei vaadi kasvokkaista tapaamista.

2.4 Yhteistyötahot- ja muodot

Järjestämislaissa on säädetty työllisyysalueen yhteistyöstä seuraavasti:

9 § Yhteistyövelvollisuus

Työvoimaviranomaisten tulee tehdä julkisten työvoimapalvelujen toimeenpanossa, suunnittelussa ja kehittämisessä yhteistyötä keskenään sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskuksen (kehittämis- ja hallintokeskus), hyvinvointialueiden, Kansaneläkelaitoksen ja muiden viranomaisten, koulutuksen järjestäjien, työelämän järjestöjen ja muiden sidosryhmien kanssa.

Lohjan kaupunki toimii työvoimapalveluiden järjestämisvastuullisena kuntana ja vastuuviranomaisena Lohja-Karkkilan työvoimapalveluissa. Työllisyysalueella on aloitettu palveluekosysteemin työstäminen ja alueen palvelukartan muotoilu. Oman palveluekosysteemin kautta Lohja-Karkkilan työvoima-alue saa lisää elinvoimaisuutta ja kilpailukykyä, sosiaalista kontekstia ja vuoropuhelua sekä integroitua resurssejaan.

Työllisyysalue tulee toimimaan vahvasti valtakunnallisen tason ohjauksessa ja yhteistyössä Työ- ja elinkeinoministeriön sekä ELY- ja KEHA-keskusten kanssa. Valtion toimijoista yhteistyötä tehdään myös mm. Kelan, Rikosseuraamuslaitoksen ja velkaneuvonnan kanssa. Lohja-Karkkilan työllisyysalueella keskeisiksi yhteistyökumppaneiksi on tunnistettu myös toisen työllisyysalueet. Kirkkonummen, Siuntion ja Vihdin, Lohjan ja Karkkilan sekä Raaseporin, Hangon ja Inkoon muodostamat työllisyysalueet tunnistavat yliajallisen yhteistyön tärkeyden Länsi-Uudenmaan alueella ja eri vaihtoehtoja yhteistyön toteuttamiselle selvitetään. Työllisyysalueille on myös yhteistä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue ja työllisyysalueiden yhteistyö hyvinvointialueen suuntaan on tunnistettu oleelliseksi.

Lohja-Karkkilan työssäkäyntialueella on lisäksi kattava määrä oppilaitoksia, joiden kanssa yhteistyö on jo tällä hetkellä joustavaa. Työllisyysalueella sijaitsee Luksian ja Laurean kampukset ja näiden kanssa yhteistyötä työllisyysneuvonnan tehostamiseksi on jo tehty. Yksi esimerkki yhteistyöstä Luksian kanssa on Lohjalla käynnissä oleva ESR+-rahoitteinen Navigaattori-hanke. Heinäkuussa 2025 päättyvä hanke toimii siltana TE-uudistukselle yhteistyössä oppilaitoksien, muiden hankkeiden, alueen toimijoiden sekä naapurikuntien, kuten Vihdin, kanssa. Hankkeessa on mahdollista kokeilla ja mallintaa työllisyysneuvonnan erilaisia toimintatapoja, joita voidaan hyödyntää työllisyysalueen toiminnassa. Navigaattorin toiminnassa panostetaan työnhakija-asiakkaiden osaamisen kehittämiseen ja hankkeessa hyväksi havaitut osaamisen kehittämisen mallit otetaan käyttöön mahdollisuuksien mukaan myös työllisyysalueella.

Kuten yllä on mainittu, Lohja-Karkkilan työllisyyspalvelut tulee tekemään tiiviistä yhteistyötä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen (LUVN) kanssa ja yhteistyön suunnittelu on aloitettu. Hyvinvointialueet kytkeytyvät työllisyysneuvonnan lakisäätöihin tehtäviin aktivointi- ja monialaisten suunnitelmien osalta, sillä suunnitelmat laaditaan kolmikantayhteistyössä asiakkaan kanssa. Hyvinvointialueen terveystyöryhmien on yhteistyöpinta työllisyysneuvonnan työttömien terveystarkastuksissa. Lohja-Karkkilan työllisyyspalvelut tavoittelee TYP-tyyppistä, moniammatillista palvelukokonaisuutta, jossa paneudutaan tiiminä mahdollisimman aikaisessa vaiheessa niihin asiakkaisiin, joilla on terveydellisiä tai työkyvyn haasteita. Lohja-Karkkila työllisyyspalveluissa halutaan panostaa vahvaan eläkeselvittelyyn (Kela, työeläkeyhtiöt, vakuutusyhtiöt) ja

kuntoutuspalveluihin ohjaukseen ja työkyvyn selvittelyyn. Alueella on henkilöstövuokrausyrityksiä, joiden kanssa käydään keskustelua TE-palveluyhteistyöstä. Henkilöstövuokrausyritykset ovat työnhaun asiantuntijoita, joilla olisi osaamista niin rekrytointitoimeksiantojen hoitamiseksi kuin työnhakijoiden sparraamiseksi.

Lohja-Karkkila työllisyysalueen palveluiden kehittäminen toteutetaan parviällyn keinoin. Palveluita kehitetään vuoden 2024 aikana ja työryhmiin tullaan kutsumaan kunnan työllisyydestä ja yrityspalveluista vastaavien virkahenkilöiden kanssa niin työllisyyden asiantuntijoita, yrittäjiä, oppilaitosten edustajia, yhdistysten jäseniä kuin yksittäisiä kuntalaisia, jotka ovat itse työnhakija-asiakkaana sekä TE-asiantuntijoita mahdollisuuksien mukaan.

Kuva 3. Lohja-Karkkilan työllisyysalueen palveluekosysteemi

2.5 Työperäisen maahanmuuton, työvoiman ja työpaikkojen kohtaannon sekä työvoiman liikkuvuuden edistäminen

Työllisyysalueella voi edistää työvoiman ammatillista, alueellista ja kansainvälistä liikkuvuutta useilla eri tavoilla. Lohja-Karkkilan työllisyysalueella toimia kehitetään valmistelun edetessä ja erilaiset työvoiman liikkuvuutta tukevat toimet tarkentuvat muun valmistelun myötä. Sekä Lohjan että Karkkilan kaupunkien strategioissa painotetaan kasvun ja elinvoiman edistämistä, ja työvoiman liikkuvuutta tukemalla voidaan tukea myös koko kaupunkien elinvoimaa.

Työperäisen maahanmuuton, työvoiman ja työpaikkojen kohtaannon ja työvoiman liikkuvuuden edistämiseksi Lohja-Karkkilan työllisyysalueella on suunniteltu seuraavanlaisia toimia.

Koulutusohjelmat ja ammatillinen kehitys:

Työllisyysalue voi tarjota laadukkaita koulutuksia ja ammatillisen kehittymisen mahdollisuuksia, jotka parantavat työntekijöiden osaamista. Tämä valmistelee työvoimaa paremmin uusiin tehtäviin ja

mahdollistaa liikkumisen eri ammattialojen välillä. Lohja-Karkkilan työllisyysalueella panostetaan koulutukseen ja suunnitellaan sitä työelämälähtöiseksi. Koulutuksia järjestetään yhtäältä yritysten ja työmarkkinoiden tarpeisiin ja toisaalta uudelleen koulutuksella voidaan tukea kohtaantoa myös silloin, kun alueen työelämärakenne kohtaa muutoksia. Koulutusten suunnittelussa otetaan huomioon alueen yritysten ja työnantajien rekryointitarpeet ja koulutuksia voidaan suunnitella yhdessä työnantajien kanssa. Työvoimaviranomaisena Lohja-Karkkilan työllisyysalueelle tulee TE-palvelujen lakisääteisiin palveluihin kuuluva mahdollisuus tukea myös työnhakija-asiakkaiden omaehtoisia opintoja, mikä tukee ammatillista liikkuvuutta myös yksilöasiakkaan tasolla.

Työmarkkinatietojen jakaminen:

Tarjoamalla tietoa työmarkkinoista ja työpaikoista eri alueilla, työllisyysalueet auttavat työntekijöitä tekemään parempia päätöksiä liikkuvuuden suhteen. Tämä voi sisältää tietoa avoimista työpaikoista, palkkatasoista ja kysynnästä eri ammateille. Lohja-Karkkilan työllisyysalue hyödyntää työmarkkinatietoa myös suunnittelussa ja johtamisessa, ja työllisyysalueen henkilöstölle järjestetään säännöllistä koulutusta ja tiedon jakoa työllisyysalueen työvoimatarpeista. Ylläpitämällä ja lisäämällä henkilöasiakaspalvelua tekevien työntekijöiden työmarkkinatietoa voidaan varmistaa se, että työnhakija-asiakkaat saavat työvoimapalveluissa sekä heidän omaa työllistymistään että alueen kohtaantoa edistävää ohjausta.

Tukipalvelut liikkuvuudelle:

Työllisyysalueet voivat tarjota erilaisia tukipalveluja, kuten neuvontaa, koulutusta ja mentorointia niille, jotka harkitsevat ammatillista liikkuvuutta. Tällaiset palvelut voivat auttaa yksilöitä ylittämään esteitä ja varmistamaan onnistuneen siirtymisen. Henkilöasiakkaiden ammatillisen liikkuvuuden tueksi Lohja-Karkkilan työllisyysalue tarjoaa lakisääteisinä palveluina ammatinvalinnanohjausta ja erilaisia valmennuksia, jotka auttavat työnhakija-asiakkaita selvittämään urasuuntiaan.

Työllisyysalue voi tukea työvoiman alueellista liikkuvuutta ja työnhakijoiden matka- ja yöpymiskustannuksia, kun ne liittyvät työnhakuun ja ovat työvoiman saatavuuden kannalta tarkoituksenmukaisia. Työn vastaanottamisesta aiheutuviin kustannuksiin voi puolestaan hakea liikkuvuusavustusta työttömyyskassasta tai Kelasta.

Työvoiman saatavuuden parantaminen:

Edistämällä alueellista ja kansainvälistä liikkuvuutta työllisyysalueet voivat auttaa yrityksiä täyttämään työvoiman tarpeitaan tehokkaammin. Tämä voi edistää talouskasvua ja lisätä työllisyyttä alueella.

Yhteistyö muiden tahojen kanssa:

Työllisyysalueet voivat tehdä yhteistyötä muiden alueellisten ja kansallisten toimijoiden, kuten oppilaitosten, yritysten, palveluntuottajien ja viranomaisten, kanssa luodakseen suotuisan ympäristön työvoiman liikkuvuudelle. Tämä voi sisältää yhteisiä hankkeita, verkostoitumista ja tiedonjakamista. Lohja-Karkkilan työllisyysalueen yhteistyöverkosta on avattu tarkemmin jo kohdassa 2.4.

Kansainvälinen yhteistyö:

Työllisyysalueet voivat myös edistää kansainvälistä työvoiman liikkuvuutta tekemällä yhteistyötä muiden alueiden ja maiden kanssa. Tämä voi helpottaa osaavan työvoiman liikkumista eri maiden välillä ja tuoda uutta osaamista alueelle. Kansainvälisen työvoiman liikkuvuuden ja työperäisen maahanmuuton valtakunnan tason koordinointi jää työllisyyspalvelu-uudistuksessa valtion vastuulle,

kun kansainvälisen rekrytoinnin palvelukokonaisuus ja EURES-palvelu keskittyvät KEHAan ja TEM:öön. Nämä valtiolle jäävät tehtävät sisältävät myös kuntien yhteistyön koordinoitua ja valtion toimijat tulevat olemaan Lohja-Karkkilan työllisyysalueen keskeisiä yhteistyökumppaneita kansainvälisessä rekrytoinnissa.

Työllisyysalueiden vastuulle uudistuksessa tulevat henkilöasiakkaan EURES-palvelut, joilla voidaan edistää kansainvälistä rekrytointia yksilötasolla.

2.6 Varautuminen rakennemuutostilanteisiin

Työvoimapalveluiden järjestämiseen, tuottamiseen, organisointiin liittyviä negatiivisia rakennemuutostilanteita on suunnitelmassa tunnistettu kahdenlaisia:

1. Äkilliset rakennemuutostilanteet (ÄRM), jotka perustuvat tilanteisiin, jossa alueellisesti tai valtakunnallisesti merkittävä työnantaja tai toimiala irtisanoo suuren määrän työntekijöitä kerralla konkurssin tai laajan sopeuttamistoimenpiteen johdosta.
2. Symmetrisistä tai epäsymmetrisistä pääasiassa shokeista tai suhdannetilanteista seuraavia rakennemuutostilanteita, josta voi seurata usean eri työnantajan sopeutustarpeita (lomautukset ja irtisanomiset), työvoiman kokonaiskysynnän hidastumista (vaikeuttaen nuorten ikäluokkien siirtyminen työmarkkinoille) sekä yritysten lakkautumista ja uusien yritysten perustamisen vähentymistä. Usein myös työmarkkinoille osallistumisaste vähenee, jotka kautta työvoiman määrä putoaa.

TE-palveluiden järjestämistä vastuun sekä rahoitusmallin seurauksena molemmat rakennemuutostilanteet voivat vaikuttaa hyvinkin nopeasti sekä palvelukysyntään ja tähän liittyvään rahoitustarpeeseen. Myöhemmässä vaiheessa myös työttömyysturvakustannukset kasvavat ja kuntatalouden tulopohja kaventuu verotulokertymän pienentyessä. Toisaalta taas myös alueella tapahtuva positiivinen rakennemuutos haastaa työvoimapalveluita. Positiivisessa rakennemuutoksessa alueen elinkeinorakenne ja työllisyys muuttuvat nopeasti siksi, että jokin yritys kasvattaa toimintaansa ja tarvitsee merkittävästi lisää työvoimaa. Tällöin tarvitaan nopeasti uutta ja osaavaa työvoimaa, jotta positiivinen kehitys ja yritysten kasvu voi jatkua.

Pääasiallisina ja keskeisimpinä toimenpiteitä rakennemuutosmuutostilanteiden varalle ovat rahoituksen ohjaus, yhteistyö, johtamisen ja organisoinnin ketteryys, osaamisen ylläpitäminen sekä ennakointi. Lohja-Karkkilan työllisyysalueella panostetaan siihen, että alueen henkilöstö tuntee hyvin oman alueensa toimintaympäristön, mikä on edellytys rakennemuutoksiin vastaamiseen. Alueella toimii aktiivisia yrittäjäjärjestöjä ja yhteistyö ja tiedon vaihto paikallisten yritysten ja työnantajien kanssa parantaa muutosten ennakoitua. Tulevaisuuden ennakointi tullaan ottamaan mukaan laajemminkin yhdeksi työllisyyspalveluiden suunnittelutyökaluksi, jolloin voidaan varautua mahdollisiin muutoksiin nopeastikin. Alueella tullaan laatimaan strateginen varautumissuunnitelma ja alueella on tunnistettava tulevaisuuden kannalta merkityksellisimmät tekijät.

Rakennemuutostilanteisiin voidaan varautua mm. seuraavilla toimenpiteillä:

- Työ- ja elinkeinoministeriön rakennemuutosprosessin sekä TE-lainsäädännön mukaiset ja määrittelemän työvoimaviranomaisen palvelut (tieto- neuvonta- ja ohjauspalvelut)
- Muutosturvapalveluiden järjestäminen ja yhteistoiminta toisen työvoimaviranomaisen kanssa Uudellamaalla

- Koulutuksenjärjestäjäyhteistyö (muutosturvakoulutus)
- Kaupunkien elinkeino ym. muiden toimenpiteiden yhteensovittaminen TE-palveluihin
- Tilannekuvan tuottaminen ja ylläpitäminen, yhteydet työ- ja elinkeinoministeriöön
- Ennakointi palvelukysynnän ja rahoitustarpeen muutoksista, työllisyysalueen toiminnan ja suunnittelun johtaminen tiedolla